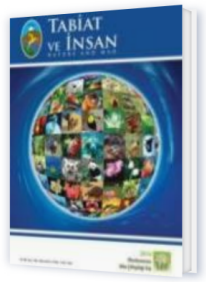
Tabiat ve İnsan

ISSN: 1302-1001 • Başlangıç: 2010 • Yayın Aralığı: Yılda 4 Sayı • Yayıncı: Türkiye Tabiatını Koruma Derneği

HAKKINDA

Tabiat ve İnsan Dergisi yayın hayatına 2015 yılında ara vermiştir. Dergimiz yeni yapılanması ile birlikte yayın hayatına tekrar başlayacaktır.

ARŞİV

Son Sayılar

- 2022 - Cilt: 1 Sayı: 190
- 2015 - Sayı: 189
- 2014 - Sayı: 188
- 2014 - Sayı: 187

KEŞFET

- Makale Gönder
- Hakemlik İsteği Gönder
- Amaç ve Kapsam
- Yazım Kuralları
- Etik İlkeler ve Yayın Politikası
- Ücret Politikası
- Dergi Kurulları
- Dizinler
- About

DergiPark AKADEMİK ev sahipliğinde
Türkçe
Orhan ÜNAL

Tabiat ve İnsan

Dergi Kurulları

Editörler Kurulu

BAŞEDİTÖR
Prof. Dr. İlhami Kiziroğlu, OSTİM Teknik Üniversitesi

EDİTÖR
Dr. Kalender Arıkan, Hacettepe Üniversitesi

Prof. Dr. İlhami KİZİROĞLU
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Mühendislik

Dr. Kalender ARIKAN
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
0000-0002-9862-9629
Türkiye

Biyoloji Eğitimi, Biyoloji

- Dergi Anasayfası
- Hakkında
- Amaç ve Kapsam
- Makale Gönder
- Dergi Kurulları
- Yazım Kuralları
- Etik İlkeler ve Yayın Politikası
- Ücret Politikası
- Dizinler
- Arşiv
- İletişim

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Levent TURAN
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
Biyoloji Eğitimi, Biyoloji

Prof. Dr. Hacer SERT
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
Mikrobiyoloji

Prof. Dr. Prof.dr. Melih BOYDAK
Türkiye

Prof. Dr. Murat TOSUNOĞLU
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
Biyoloji

Dr. Öğr. Üyesi Leyla ÖZKAN
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ ORMAN FAKÜLTESİ
Türkiye
Ekoloji

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Özdemir ADIZEL
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
Biyoloji

Prof. Dr. İrfan ALBAYRAK
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
Biyoloji

Prof. Dr. Tamer ALBAYRAK
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
Biyoloji

Prof. Dr. Galip AKAYDIN
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
Biyoloji

Prof. Dr. Mehmet Emin AYDIN
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
0000-0001-6665-198X
Türkiye

Çevre Bilimleri ve Mühendisliği

Prof. Dr. Yusuf AYVAZ
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ, FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
Türkiye

Biyoloji, Ekoloji

Prof. Dr. Eyup BAGCI
FEN FAKÜLTESİ
0000-0002-1824-9424
Türkiye

Biyoloji

Prof. Dr. Banur BOYNUKARA
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Veteriner Hekimlik, Veterinerlik Mikrobiyolojisi

Prof. Dr. Hasan BOYNUKARA
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Dünya Dilleri ve Edebiyatları

Prof. Dr. Prof. Dr. Ahmet CAN
İSTANBUL RUMELİ ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Biyoloji

Prof. Dr. Şule Coşkun CEVHER
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Biyokimya, Hayvan Fizyolojisi-Ekofizyolojisi, Hücre Biyolojisi

Prof. Dr. Musa DOGAN
ODTÜ
Türkiye

Biyoloji

Prof. Dr. Atilla DURMUŞ
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Ekoloji, Hayvan Sistematiği

Prof. Dr. F. Güler EKMEKCİ
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Hidrobiyoloji, Limnoloji, Su Ürünleri, Hidrobiyoloji, Temel Bilimler

Prof. Dr. Mehmet EKMEKCİ
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Mühendislik

Prof. Dr. Sadık ERİK
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Biyoloji

Prof. Dr. Ali ERDOĞAN
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Biyoloji

Arş. Gör. Yasin GÖKÇE
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
0000-0002-2811-0709
Türkiye

Biyofizik

Prof. Dr. Hülagü KAPLAN
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Şehir ve Bölge Planlama

Prof. Dr. Latif KURT
ANKARA ÜNİVERSİTESİ, FEN FAKÜLTESİ, BİYOLOJİ BÖLÜMÜ
Türkiye

Biyoloji, Bitki Sistematiği, Ekoloji

Prof. Dr. Metn ÖZENCI
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Kardiyoloji

Dr. Öğr. Üyesi Nahit PAMUKOĞLU
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ, FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
0000-0003-4506-4123
Türkiye

Ekoloji, Hayvan Sistematiği

Prof. Dr. Nazmi POLAT
SAMSUN 19 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Prof. Dr. Namık Kemal SARIKAVAK
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ, GRAFİK BÖLÜMÜ, BEYTEPE YERLEŞKESİ 06800 ANKARA
Türkiye

Namık Kemal Sarıkavak, 1961'de İstanbul'da doğdu. 1978'den itibaren çeşitli reklam ve tasarım ajanslarıyla birlikte çalıştı. 1983'de Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Resim-İş Eğitimi Bölümü, Grafik Dalı Animasyon Atölyesi'nden mezun oldu. 1985'te Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Uygulamalı Sanatlar Bölümü, Grafik Anasanat Dalı'na araştırma görevlisi olarak atandı. 1988'de Yüksek Lisans tez konusu "Grafik Tasarımda Airbrush Teknolojisi; Airbrush Tekniğiyle Afiş Çalışmaları"nı tamamladı. Aynı yıl Öğretim Görevlisi olarak atandı. 1993'de Sanatta Yeterlik tez konusu "Kültürel Afişlerde Tasarım ilkeleri; Kültürel Afiş Çalışmaları"nı tamamladı. 1996'da Yardımcı Doçent olarak atandı. 2002'de Doçent, 2012'de ise Profesör oldu.
1986'dan başlayarak Grafik Bölümü'nde bir süre Temel Sanat Eğitimi, Temel Grafik Eğitimi, Bilgisayar Destekli Tasarım, İllüstrasyon, Animasyon ve Grafik Atölye derslerini yürütmüş olup 2014'e kadar Desen, Yazı, Kaligrafi, Tipografi ve Grafik Atölye (Mezuniyet Projeleri) derslerini yürütmüştür. 2000'li yıllarda Hacettepe Üniversitesi dışında Başkent Üniversitesi (Ankara) ve Atatürk Üniversitesi'nde (Erzurum) de dersler vermiştir. 1986'dan 1994 yılına kadar katıldığı afiş ve pul yarışmalarında (birincilikler ve mansiyonlar olarak) toplam 10 ödül kazanmıştır. Daha sonraki yıllarda 2 teşvik ödülü bulunmaktadır. 1987'den itibaren günümüze değin 7 kişisel sergi açmış ve 70'den fazla karma sergiye katılmıştır.

Hidrobiyoloji, Limnoloji

Görsel Tasarım

Prof. Dr. Hakan SERT
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, EĞİTİM FAKÜLTESİ
0000-0001-8912-0268
Türkiye

Biyoloji, Eğitim Bilimleri ve Öğretmen Yetiştirme

Prof. Dr. Mustafa SÖZEN
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Biyoloji

Prof. Dr. Mehmet Ali TABUR
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Mühendislik

Prof. Dr. Bülent TOPKAYA
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Biyoloji

Prof. Dr. Saime İKİNCİKARAKAYA
ANKARA ÜNİVERSİTESİ, ZİRAAT FAKÜLTESİ
Türkiye

Prof. Dr. Atila YILDIZ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Doç. Dr. Mehmet KARAKAŞ
ANKARA UNIVERSITY
Türkiye

Hayvan Fizyolojisi-Ekofizyolojisi

Doç. Dr. Kubilay TOYRAN
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
0000-0002-6546-0054
Türkiye

Ekoloji, Hayvan Sistematiği

Dr. Öğr. Üyesi Serdar GÖZÜTOK
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
0000-0001-5784-6822
Türkiye

Biyoloji, Ekoloji, Hayvan Fizyolojisi-Ekofizyolojisi, Hayvan Sistematiği

Yrd. Doç. Dr. Hakan KARAARDIÇ
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT UNİVERSITY, EDUCATION FACULTY
0000-0001-9839-4201
Türkiye

Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi, Biyoloji Eğitimi, Biyoloji, Ekoloji

Dr. Muharrem KARAKAYA
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Türkiye

Fen Bilimleri ve Matematik

Dizinler

Dergi Anasayfası
Hakkında
Amaç ve Kapsam
Makale Gönder
Dergi Kurulları
Yazım Kuralları
Etik İlkeler ve Yayın Politikası
Ücret Politikası
Dizinler
Arşiv
İletişim

TABİAT ve İNSAN

Yıl: 35 • 2001 • Sayı: 4 **NATURE and MAN** ISSN 1302-1001

TÜRKİYE TABİATINI KORUMA DERNEĞİ
TURKISH ASSOCIATION FOR THE CONSERVATION OF NATURE

TÜRKİYE TABİATINI KORUMA DERNEĞİ
TURKISH ASSOCIATION FOR THE CONSERVATION OF NATURE

IUCN The World Conservation Union — TTKD Dünya Doğayı Koruma Birliği (IUCN)'nin üyesidir.
TTKD Kamu Yararına Çalışan Dernektir.

TABİAT ve İNSAN
NATURE and MAN

TTKD Avrupa Konseyi Haber Merkezi (Naturopa)'nin Türkiye Temsilcisidir.

Aralık 2001 Sayı: 4 — ISSN 1302 - 1001 — December 2001 Issue: 4

3 Ayda Bir Yayınlanır. Telif Ücreti Ödenmez.

Dergi Sahibi
TTKD Adına Genel Başkan
Dr. Osman TAŞKIN

Yazıların tüm teknik ve hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir. İleri sürülen fikir ve iddialar Derneğin görüşlerini yansıtmayabilir. Dergiye gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın iade edilmez. Yazar ve kaynak belirterek bu dergiden alıntı yapılabilir.

Yayın Yönetmeni
Nejat GİRAY

Yayın ve Danışma Kurulu
Prof. Dr. Ender YURDAKULOL
Prof. Dr. İrfan ALBAYRAK
Prof. Dr. Musa DOĞAN
Doç. Dr. Levent TURAN
Doç. Dr. Ayşegül (OZAN) ÇETİN
Doç. Dr. Saime ÜNVER
Yrd. Doç. Dr. Şükran ŞAHİN
Dr. Ülkü MERTER
Serap KAYNAK

Reklam Ücreti

Renkli	
Arka Kapak	: 225 Milyon TL.
Ön İç Kapak	: 180 Milyon TL.
Arka İç Kapak	: 150 Milyon TL.
İç Tam Sayfa Sy.-Byz.	: 135 Milyon TL.
İç 1/2 Sayfa	: 75 Milyon TL.

Adres
Menekşe Sokak 29/4
06440 Kızılay-ANKARA
Tel: (0312) 425 19 44
Fax: (0312) 417 95 52
URL:http://www.ttkder.org.tr
e-mail: ttkd.der@superonline.com

Fiatı: 1.750.000.TL.
Not: 500 adedin üstünde abone olan kuruluşlara fiat indirimi uygulanır.
Türkiye Tabiatını Koruma Derneği Yayınıdır.
Hesap No: Türkiye İş Bankası Yenişehir - Ankara Şb. 39126

Kordelen Tanıtım Tasarım Matbaacılık ve Kâğıt Ürünleri Tel: 229 79 33 Ankara

İÇİNDEKİLER
(CONTENTS)

Boğazlar Tehlike Altında (The Straits Under Danger)
Dr. Osman TAŞKIN 1

Doğada Yön Tayini (Finding Your Way In Nature)
Dr. Reha Metin ALKAN
Doç. Dr. Cengizhan İPBÜKER 3

İndağ (Ilgaz-Çankırı)-Diphan (Kastamonu) Arasında Yalancı İğde (Hippophae rhamnoides L.)'nin Oluşturduğu Meşcere Kuruluşları Üzerine Bir Araştırma
(On Research Stand Constitutions Of Hippophae rhamnoides L. Between İndağ (Ilgaz-Çankırı) and Diphan (Kastamonu)
Araş. Gör. M. Nuri ÖNER
Araş. Gör. Gökhan ABAY 10

Orman İçi Su Kaynaklarının Kullanımı ve Global Isınma
Dr. İrfan UYSAL 15

Böyülerin (Takım-Solifugae) Besinlerinin Öğrenilmesi ve Aktifliği
Freeding Biology of Solifugae (Arachnida: Solifugae)
Prof Dr. Ayvaz BABAŞOĞLU
Araş. Gör. Hakan KOCA 19

Kızılırmak (Çankırı)'da Kurulmuş Olan Yeşil Kuşak Tesislerinde Yetişen Otsu Bitkilerin Hububatın Ana Zararlıları Süne ve Kımıl'ın Doğal Düşmanları Üzerine Etkileri
The Effects Of Herbal Plants Growth In Green Belt Planted In Kızılırmak (Çankırı), On The Natural Enemies Of Cereals Main Harmfuls Eurgaster spp. And Aelia spp.
Doç. Dr. Ziya ŞİMŞEK
Araş. Gör. Nuri ÖNER 24

Orman Yangınlarının Orman Toprakları Üzerindeki Etkileri ve Kütahya'dan Bir Örnek
The Effect Of Forest Firest On Forest Soil And A Case Study From Kütahya Village (Turkey)
Doç. Dr. Ersin YÜCEL
Dr. Yük. Müh. Hayrettin ÇELİK
Prof. Dr. Münir ÖZTÜRK 30

Yenice-Çitdere Tabiatı Koruma Alanı
Yenice-Çitdere Nature Protection Area
Orm. Yüksek Müh. Erdem KAPLAN 36

Kocagöl (Muğla) ve Çevresinde Yayılış Gösteren Endemik Bitkiler ve Bunların Tehlike Kategorileri
Endemic Species and Their Danger Statüs of Kocagöl (Muğla) and Its Vicinity
Prof. Dr. Hüseyin SÜMBÜL
Araş. Gör. Olcay DİNÇ DÜŞEN
Arş. Gör. Orhan ÜNAL 41

Kısa Haberler
Short News 47

Kapak Fotoğrafı: Yard. Doç. Dr. Fatih MÜDERRİSOĞLU
Afrodisias-Propylan (Aydın İli Karacasu İlçesinde Antik Ören Yeri)

Arka Kapak Fotoğrafı: Erdem KAPLAN
Yenice-Çitdere (Zonguldak) Tabiatı Koruma Alanı'ndan Bir Görünüş

Kocagöl (Muğla) ve Çevresinde Yayılış Gösteren Endemik Bitkiler ve Bunların Tehlike Kategorileri

Endemic Species and Their Danger Statüs of Kocagöl (Muğla) and Its Vicinity

ÖZET

Bu çalışmada Kocagöl (Muğla) ve çevresinde yayılış gösteren endemik bitkiler ve bunların tehlike kategorileri tespit edilmiştir. Temmuz 1998-Aralık 1998 tarihleri arasında alandan toplanan bitki örneklerinin ve Dalaman çevresinde 1991-1993 yılları arasında yapılan "Sivrisineklere Karşı Entegre Mücadele" (1) adlı çalışmanın da birlikte değerlendirilmesi ile 90 familyaya ait 312 cins ve 475 tür tespit edilmiştir. Tür ve türaltı taksonların toplam sayısı 482'dir. Alandaki endemik tür sayısı 23 (%4.84)'dür. Endemik türlerin 19 tanesi (%82.6) Akdeniz elementi, 1 tanesi (%4.35) Avrupa-Sibirya elementi ve 3 tanesi (%13.04) de herhangi bir fitocoğrafik bölgeye dahil değildir. Endemik türlerin tehlike kategorileri incelendiğinde 13 tanesinin nadir olduğu (rare=R), 6 tanesinin henüz tehdit altında olmadığı (not threatened=nt), 2 tanesinin tehlikede olduğu (endangered=E), 1 tanesinin tehlike dışı olduğu (out of danger=0) ve 1 tanesinin de zarar görebilir (vulnareble=V) olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Endemik bitkiler, tehlike kategorileri, Kocagöl, Muğla.

Prof. Dr. Hüseyin SÜMBÜL
Araş. Gör. Olcay DİNÇ DÜŞEN
Araş. Gör. Orhan ÜNAL
Akdeniz Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi,
Biyoloji Bölümü

GİRİŞ

Türkiye nadir ve endemik türler açısından çok zengin bir ülkedir. Ülkemiz biyolojik zenginlik ve biyolojik çeşitlilik açısından kıta özelliği gösteren bir ülkedir. Avrupa kıtası ile kıyaslandığında, ülkemizin toplam bitki türü sayısı, hemen hemen Avrupa kıtasının bitki türü sayısına yakındır. Ülkemizdeki endemik takson sayısı yaklaşık olarak 3400'ün üzerinde olup bunların floradaki tüm bitkilere oranı yaklaşık %33 civarındadır. Türkiye'deki endemik bitki türü sayısı yaklaşık 3000 civarında olup bu sayı komşu ülkelerin ve Avrupa kıtasının endemik bitki türü sayıları ile karşılaştırıldığında ise İran'ın 1500 türe, Irak'ın 200 türe, Suriye ve Lübnan'ın 330 türe, Bulgaristan'ın 53 türe, Yunanistan'ın 1100 türe ve Avrupa kıtasının 2750 türe sahip olduğu görülmektedir (7).

Ülkemiz dışında başka bir ülkede yetişmeyen 3000'e yakın endemik bitki türünün önemli bir kesimi

SUMMARIY

This floristic study was done to find out endemic species and their danger status at Kocagöl (Muğla) and its vicinity. By evaluation of plants sample collected in between July of 1998- December of 1998 and "Integrated Fight Aganist Masquitos (Dalaman)" (1) between 1991-1993,312 genus and 475 species belonging to 90 families have been identified in research area. The number of taxa are 482. The number of endemic species are 23 (4.84%). Among the endemic species 19 (82.6%) are Mediterranean element, 1 (4.35%) is Euro-Siberian element, 3 (13.04%) are not included in any phytogeografic region. When their statuses were investigated, there were 13 rare (R), 6 not threaten (nt), 2 endangered (E), 1 vulnerable (V) and 1 out of danger (0) species.

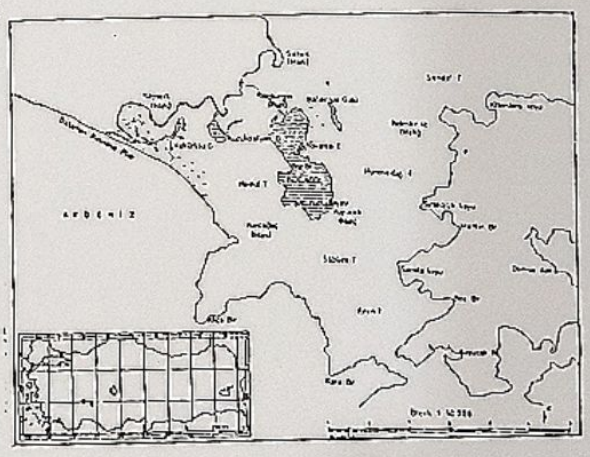
Key words: Endemic plants, Red data categories, Kocagöl, Muğla.

Anadolu'nun yalnızca belirli bölgelerinde lokalize olmuşlardır. İşte, endemik türlerin yoğunlaştığı böyle bölgelerden birisi de araştırma alanını da içinde bulunduran Antalya-Muğla civarıdır. Bu bölgeler Glasiyal ve İnterglasiyal dönemden kalan relik endemik bitkileri de barındırır. Ayrıca, Antalya-Muğla bölgesi, Kocagöl gibi deniz seviyesinden nispeten daha yüksekte yer alan sulak alanlara, 2500-3000 m'ye kadar varan yükseltilere ve bu değişik yükseltilerde çok farklı habitatlara sahiptir. Bu nedenle Antalya-Muğla arasındaki bölge, çok sayıda neoendemik bitki türünü de bünyesinde barındırmaktadır. Genel hatları ile de bu bölgeler, gerek turizm ve gerekse iç göç, yazlık ve ikinci konut gibi nedenlerle çok fazla insan baskısı altındadır (11).

MATERYAL VE METOD

Araştırma bölgesi olan Kocagöl ve çevresi, Muğla İli, Dalaman İlçesi sınırları içinde yer almaktadır. Kocagöl, Dalaman Havaalanı'nın, kuş uçuş mesafesi olarak 5 km güneydoğusunda, Kapıkargın Köyü'nün 3 km kadar güneyinde, Fethiye Özel Çevre Koruma Bölgesinin ise batı ucunda yer almaktadır. Kocagöl ve çevresi yaklaşık $36^0 40$ ile $36^0 42'$ enlem (N) ve $28^0 49'$ ile $28^0 51'$ boylam (E) dereceleri arasında bulunmaktadır (Harita 1). Kocagöl ve çevresi ekosistem özellikleri açısından ilginç bir yapıya sahiptir. Kısa mesafeler içinde birbiriyle bağlantılı olan karasal ve sucul özelliklere sahip farklı ekosistem mozaiği bulunmaktadır. Bu farklı mozaik, değişik canlı türleri için, farklı özelliklerde habitat tiplerinin oluşmasına yardımcı olmuştur. Bu da Kocagöl ve çevresini ekosistem ve canlı türleri çeşitliliği bakımından zengin bir konuma getirmektedir.

Kocagöl ve civarında yapılan arazi çalışmaları sırasında toplanan bitkilerin teşhis edilmesi için ilgili literatürlerden yararlanılmıştır (4, 5, 10, 12, 14, 15, 2, 8, 9, 6, 13). Daha önceden yapmış olduğumuz bir çalışmanın (1) sonuçları ile bu çalışmadan elde edilen sonuçlar bir araya getirildiğinde, araştırma alanında 90 familyaya, 312 cinse ait, toplam 475 tür ve 482 takson tespit edilmiştir. Alandaki türlerin 23 tanesi (%4.84'ü) endemik olup, bu türler ülkemiz dışında başka hiçbir ülkede doğal halde yetişmemektedir (Tablo 1).

Harita 1. Çalışma Alanın Haritası

Tablo 1'de alandan toplanan endemik bitkiler öncelikle alfabetik olarak sıralanmış, bu türlerin varsa

Türkçe karşılıkları verilmiştir. Ayrıca tabloda alanda yayılış gösteren endemik türlerin fitocoğrafik bölgeleri ve endemizm statüleri belirtilmiş, her türün dahil olduğu tehlike kategorisi "Türkiye'nin Tehlike Altındaki Nadir ve Endemik Bitkileri" adlı eserden yararlanılarak bulunmuştur (7). Her hangi bir kategoriye dahil edilememiş türler için ise gerek Türkiye, gerekse alanda yayılışları göz önüne alınarak tarafımızdan bir kategorilendirme yapılmaya çalışılmıştır.

BULGULAR

Araştırma alanında yapılan çalışma sonucunda tespit edilen 23 endemik bitki türü, bunların endemizm durumları ve tehlike kategorileri Tablo 1'de sunulmuştur

Fitocoğ. Bölge (Fitocoğrafik Bölge= Phytogeographical region): ES= Avrupa-Sibirya, Md= Akdeniz, NC= Fitocoğrafik bölgesi belirlenmemiş veya kozmopolit.

Endemizm Statüleri (End. Stat.= Endemism Status): LE= Lokal endemik (Local endemik). İE= İl içi endemik (Provincial endemic), BE= Bölgesel endemik (Regional endemic), TE= Türkiye endemiği (Country endemic).

Tehlike Kategorileri (Tehli. Kat. = IUCN Categories): E= Tehlikede (Endangered), V= Zarar görebilir (Vulnerable), R= Nadir (Rare), NT= Henüz tehdit altında değil (Not threatened), O= Tehlike dışı (Out of danger).

** IUCR kategorileri tarafımızdan önerilen türler.

Tablo 1. Kocagöl ve Çevresinde Yetişen Endemik Türler ve IUCN Kategorileri

Familya Adı	Sıra No	TÜR ADI		End. Stat	Tehli. Kat.
		Latince, Türkçe	Fitocoğ. Bölge		
Apiaceae (Maydonozgiller) (Carrot Family)	1	*Scandix balansae* Reuter ex Boiis	NC	BE	R
Betulaceae (Hutgiller)	2	*Alnus orientalis* Decne var Pubescens Dippel (Kızılağaç)	ES	BE	R
Brassicaceae (Turpgiller) (Cress Family)	3	*Alyssum discolor* Dudley et Hub.-Mor	Md	BE	R
Campanulaceae (Çançiçeğigiller) (Bellflower Family)	4	*Campanula hagelia* Boiss (Çan Çiçeği)	Md	İE	R**
	5	*Campanula lycica* Kit. Tan et Sorger (Çan Çiçeği)	Md	BE	E
	6	*Campanula lyrata* Lam. Subsp. lyrata (Çan Çiçeği)	Md	TE	R**
	7	*Campanula podocarpa* Boiss. (Çan Çiçeği)	Md	BE	R**

zeytinliklere ve kuru tarla ziraatı yapılan alanlara çevrilmektedir. Dik ve taşlık yamaçlarda yapılan bu etkinliklerin bir sonucu olarak çevrede doğal bitki örtüsü kaldırılmakta, toprak erozyonu hızlanmakta, değişik canlı türlerinin doğal yaşama ortamları bozulmakta, bu doğal habitatlar nitelik ve nicelik olarak azalmakta ve nihayet yaşama ortamı değişen pek çok canlı türü bölgede yaşama şansını yitirmektedir. Bunlardan başka Kocagöl ve çevresinde yer yer yanlış yapılaşma görülmektedir. Nitekim Sarısıla koyu çevresinde geçmiş yıllarda yapılaşmanın olduğu fakat bu konutların bir süre önce devletin yetkili birimleri tarafından yıktırıldığı görülmüştü. Ancak çalışmalarımız sırasında yörede yol açma çalışmalarının ve makiliklerin açılarak sahiplenme durumlarının devam ettiği gözlenmiştir. Son aylarda basından ve televizyondan izlediğimiz kadarı ile bu ender güzellikteki doğa harikası alan hızla yapılaşmaya açılmaktadır. Hem böyle güzel bir ekosistemin hem de nadir ve endemik canlı türlerinin yok olmasına başta bilim adamları olmak üzere tüm insanların müsaade etmemesi gerekir.

Ayrıca araştırma alanı flora yönünden olduğu kadar fauna yönünden de zengindir. Bir çok kuş türü kuluçkaya yatmak, üremek, dinlenmek veya gizlenmek için Kocagöl ve çevresini seçmektedir. Ancak bunlar gerek yöre halkı ve gerekse çevre il ve ilçelerden gelen avcılar tarafından bilinçsizce avlanmaktadır. Bununla beraber yöre halkıyla yapılan görüşmelerden sazlık, bataklık ve bunun gibi sulak alanlarda yaşayan su samurunun da kürkü için avlandığı öğrenilmiştir.

Tüm bu sebeplerden dolayı Kocagöl gibi bir doğa harikasının korunması ve gelecek nesillere aktarılabilmesi için öncelikle yöre halkı bilinçlendirilmeli, Kocagöl ve çevresinin korunmasıyla ilgili görev ve sorumluluklar verilmelidir. Ayrıca yöre halkına çevrenin korunması ve doğa turizmi ile ilgili ek gelir sağlayıcı olanaklar sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

1- **BOŞGELMEZ, A., ÇAKMAKÇI, L., ALTEN, S.B., AYAŞ, Z., ŞIK, K., SÜMBÜL, H., KUYTUL, A., KOCAL, A.Ş., KAYNAŞ, S., TEMİMHAN, M., ŞİMŞEK, F.M. 1994.** Sivrisineklere Karşı Entegre Mücadele (Dalaman). T.C. Turizm Bakanlığı Yatırımlar Genel Müdürlüğü, Altyapı Daire Başkanlığı [Integrated Fight Against Mosquitos (Dalaman). Ministry of Tourism] Yayın No: 1994-1, ISBN: 975-7478-82-2, Ankara. 759 ss.

2- **BOŞGELMEZ, A. ÇAKMAKÇI, L., ALTEN, S.B., KAYNAŞ, S., IŞIK, K., SÜMBÜL, ŞİMŞEK, F.M., AYAŞ Z., TEMİMHAN, M., GÖKTÜRK, R.S., SAVAŞÇI, S., PASLI, N., KUYTUL, A., KOCAL A.Ş. 1995.** Sivrisineklere Karşı Entegre Mücadele II (Belek). T.C. Turizm Bakanlığı Yatırımlar Genel Müdürlüğü, Altyapı Daire Başkanlığı [Integrated Fight Agenis Mosquitos II (Belek). Ministry of Tourism] Yayın No: 1995-1, ISBN: 975-7478-90-3, Ankara. 541 ss.

3- **BURTON, R.M. 1997.** A new variety of *Dianthus elegans* d' Urv. The Karaca Arboretum Magazine. Vol. 3: 183-186.

4- **DAVİS, P.H. 1965-1982.** Flora of Turkey and the East Aegean Island. Vol. I-IX. Edinburg Univ. press. Edinburg, England.

5- **DAVIS, P.H. Mill, R.R., and TAN, K. 1988.** Flora of Turkey and the East Aegean Islands. Vol. X, Edinburg Univ. press. Edinburg, England.

6- **DİNÇ, O. 1997.** Antalya, Sarısu Saklıkent Arasının Florası Üzerinde Bir Araştırma. Akdeniz Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, yüksek Lisans Tezi, Antalya. 188 ss.

7- **EKİM, T., KOYUNCU, M., ERİK, S., ve İLARSALN, R. 1989.** Türkiye'nin Tehlike Altındaki Nadir ve Endemik Bitkileri. Türkiye Tabiatını Koruma Derneği Yayınları. No: 18, Ankara, 227 ss.

8- **GÖKTÜRK, R.S., SÜMBÜL, H. 1996.** Endemic Plants of Antalya City. The herb journal of Systematic Botany. Vol 3 (1), 75-84

9- **GÖKTÜRK, R.S. SÜMBÜL, H. 1997.** Flora of Antalya City. Turkish Journal of Botany. (21) 341-378.

10- **HEYWOOD, V.D. and G.T.TUTIN. 1964-1981.** Flora Europaea. Vol: I-V, Cambridge Univ. press, Cambridge, U.K.

11- **IŞIK, K. SÜMBÜL, H., ÇIPLAK, B., ÖZ, M., ERDOĞAN, A., ÜNAL, O., DÜŞEN (DİNÇ), O., DÜŞEN, S., YALIM, B., MOL, A., SERT, H., TUNÇ, M.R. 1998.** Kocagöl ve Yakın Çevresinin Biyolojik Çeşitliliği ve Ekosistem ilişkileri. Akdeniz Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü ve Akdeniz Üniversitesi, Biyolojik Çeşitlilik Araştırma, Geliştirme ve Uygulama Merkezi İşbirliği, Antalya. 123 ss.

12- **KURSCHNER, H., RAUS, T., VENTER, J., ERIK, S., GÜNER, A., and SÜMBÜL, H. 1995.** Pflanzene der Türkei Agais-Taurus Inmeranatolien. Quelle & Meyer Verlag. Wiesbaden. Imprime Berlin en Allemagne. 484 pp.

13- **PEŞMEN, P. 1980.** Olimpos-Beydağları Milli Parkının Florası. TÜBİTAK-TBAG-No: 335, Ankara. 74 pp.

14- **SÜMBÜL, H., GÖKTÜRK, R. S., IŞIK, K. ŞAĞBAN, H. 1998a.** Endemic plants of Belek. BETUYAP- Ankara. 17 pp.

15- **SÜMBÜL, H., GÖKTÜRK, R.S., IŞIK, K. 1998b.** Plants of Belek. BETUYAP-Ankara. 167 pp.